

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

**AZIMIO LA BUNGE LA KUMPONGEZA MHESHIMIWA DKT. SAMIA
SULUHU HASSAN, RAIS WA JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
KWA KUWA MWENYEJI WA MKUTANO WA NISHATI AFRIKA
(MISSION 300) KWA MWAKA 2025**

JANUARI, 2025

**AZIMIO LA BUNGE LA KUMPONGEZA MHESHIMIWA DKT. SAMIA
SULUHU HASSAN, RAIS WA JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
KWA KUWA MWENYEJI WA MKUTANO WA NISHATI AFRIKA
(MISSION 300) KWA MWAKA 2025**

(Kanuni ya 61 (1) ya Kanuni za Kudumu za Bunge Toleo la Februari, 2023)

Mheshimiwa Spika, awali ya yote naomba kukushukuru wewe binafsi kwa kunipatia fursa hii ya kipekee ya kuwasilisha mbele ya Bunge lako Tukufu Azimio la Bunge la Kumpongeza Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kuwa mwenyeji wa Mkutano wa Nishati wa Afrika wa Mwaka 2025.

Mheshimiwa Spika, itakumbukwa kwamba tarehe 27 - 28 Januari, 2025 katika Jiji la Dar es Saalam kulifanyika Mkutano mkubwa wa Nishati Afrika au (*Mission 300*) na umewakutanisha wakuu wa Serikali na nchi za Afrika , viongozi wa biashara, washirika wa maendeleo, wakuu wa Taasisi za Kimataifa ikiwemo *World Bank, IMF , AFDB* na *Rockerfeller Foundation* pamoja na wadau wakuu kwenye nyanja mbalimbali katika juhudi kubwa za kuwafikishia umeme watu milioni 300 Barani Afrika ifikapo mwaka 2030.

Mheshimiwa Spika, Tanzania chini ya Rais wetu Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan ilikuwa mwenyeji wa Mkutano huo mkubwa zaidi uliofanyika katika Ukumbi wa Mikutano wa Kimataifa wa Julius Nyerere Dar es Salaam, huku ukihudhuriwa na Wakuu wa nchi na Serikali wapatao 21. Pamoja na mambo mengine, Mkutano huo ulilenga kutafuta majawabu ya tatizo la nishati Barani Afrika na kuharakisha ufikiwaji wa maendeleo endelevu katika Bara la Afrika kwa ujumla.

Mheshimiwa Spika, kipekee kabisa na kwa kujidai nasimama mbele ya Bunge lako tukufu nikijivunia kuwa Mtanzania na kuongozwa na Rais mwenye maono endelevu yanayolenga kuwanufaisha Watanzania wote, Kiongozi wa Mfano Barani Afrika na Dunia kwa ujumla, Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan kwa namna alivyoandaa Mkutano na kuendesha Mkutano. Pamoja na hayo, Vyombo vya Ulinzi na Usalama chini ya Amiri

Jeshi Mkuu Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan vilitekeleza majukumu yake kwa weledi na hivyo kuwa mfano kwa Mataifa mengine Barani Afrika.

Mheshimiwa Spika, wote tumeona na kushuhudia Mkutano huo ulivyoandaliwa kwa weledi na viwango vya hali ya juu katika sekta zote. Mheshimiwa Spika, naweza kuuliza Bunge hili nani kama Rais Samia Suluhu Hassan?, nathubutu kutamka wazi hapa kuwa Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan ni zawadi kutoka kwa Mungu na namshukuru Mwenyezi Mungu kwa kutuzawadia Rais na Kiongozi kama huyu.

Mheshimiwa Spika, Mkutano huo ulikuwa na manufaa makubwa sana kwa uchumi wa nchi yetu na Bara zima la Afrika. Nikianza na manufaa kwa nchi yetu:-

- a) Ni wazi Wawekezaji katika Sekta ya Hoteli na Malazi, Sekta ya usafiri na usafirishaji, Wauzaji wa Vyakula na vinywaji, wauzaji wa bidhaa mbalimbali pamoja na sekta ya utalii wamenufaika sana kwa Tanzania kuwa Mwenyeji wa Mkutano huu;
- b) Kwa Tanzania kuwa Mwenyeji wa Mkutano, Wafanyabiashara wameweza kutengeneza mtandao katika biashara zao kwa kufanya mazungumzo ya kibiashara yaani *Business to Business* na *Business to Customer* (B2B na B2C) pembezoni mwa Mkutano huo;
- c) Vilevile kupitia Mkutano huo tumeingiza fedha za kigeni suala ambalo limeleta manufaa makubwa kwa uchumi wa nchi yetu.

Mheshimiwa Spika, kwa upande mwingine, Bara la Afrika na watu wake wamepata manufaa makubwa kwani kupitia Mkutano huo masuala mbalimbali yameazimiwa kama ifuatavyo:-

- a) Mataifa mbalimbali yametoa ahadi za mipango ya mageuzi makubwa ya nishati yanayolenga kuimarisha nishati mbadala na jadidifu, kuboreshwa kwa gridi za umeme na kuimarisha upatikanaji wa suluhu ya nishati safi za kupikia;

- b) Kuzinduliwa kwa Mipango ya Kitaifa ya nishati kwa lengo la kuvutia wawekezaji na mageuzi ya Sera;
- c) Kutolewa kwa ahadi za ufadhili kutoka Taasisi za Kifedha za kimataifa kama vile Benki ya Maendeleo ya Afrika na Benki ya Dunia;
- d) Kuvutia Sekta Binafsi kuwekeza mitaji katika Sekta ya nishati Barani Afrika; na
- e) Kufikiwa kwa Azimio la Dar es Salaam ambalo limelenga kuhakikisha upatikanaji wa umeme kwa watu milioni 300 Barani Afrika ifikapo 2030.

Mheshimiwa Spika, Azimo la Dar es Salaam linamanufaa makubwa kwa Bara la Afrika kwani kupitia azimio hilo imekubalika kwamba upo umuhimu wa kuzingatia usawa wa kijinsia katika kuongeza upatikanaji wa nishati hasa kwa Wanawake na Wafanyakazi ili kuimarisha mustakabali endelevu. Vilevile, Azimio hili linasisitiza umuhimu wa kuunganisha nishati kati ya nchi za Afrika, kutumia vyanzo vya nishati jadidifu kama jua , upepo, umeme wa maji, nishati za joto ardhi ili kuwa na mifumo imara ya nishati.

Mheshimiwa Spika, katika maelezo ya Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan wakati anafungua mkutano huo alidhihirisha masuala hayo hapo juu kwa kusema nanukuu ***“Mkutano huu unazungumzia zaidi ya nishati, ni kuhusu kuzipa nguvu familia, kuinua mamilioni ya watu kutoka kwenye umaskini na kuleta matumaini na fursa kwa vijana. Ni ahadi yetu kuwa, mabadiliko ya kiuchumi, kukuza viwanda, kuunda ajira na kuchochea uvumbuzi Barani Afrika”***. kwa msingi huo mafanikio yaliyopatikana na yanayotarajiwa ni makubwa na mazuri kwa Bara la Afrika na watu wake. Ninaweza kulifahamisha Bunge lako kwamba huu ni miongoni mwa Mikutano inayohusu maslahi ya Waafrika uliofanyika kwa mafanikio makubwa katika ardhi yetu tukufu ya Tanzania.

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, naomba sasa nisome Azimio la Bunge la Kumpongeza Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kuwa mwenyeji wa Mkutano wa Nishati wa Afrika wa Mwaka 2025, kama ifuatavyo:-

NA KWA KUWA, Mkutano wa Nishati wa Afrika kwa mwaka 2025 umefanyika jijini Dare es Saalam nchini Tanzania na kuhudhuriwa na wageni takribani 2,600 wakiwemo Wakuu wa Serikali na nchi takribani 21 kutoka Barani Afrika, Mawaziri na Viongozi mbalimbali wa Taasisi za Kimataifa za Fedha na Nishati na wadau wengine;

NA KWA KUWA, Mkutano huo ulifanyika kwa siku mbili kwa weledi na viwango vya hali ya juu Kimataifa kutokana na uratibu mzuri uliofanywa na Serikali chini ya Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;

NA KWA KUWA, Mkutano huo ulimalizika salama na mafanikio yake ni kufikiwa kwa malengo ni utekelezaji wa Lengo Na. 7 la Malengo Endelevu (SDG's);

NA KWA KUWA, Mkutano huo umekuwa miongoni mwa Mikutano ya Kimataifa iliyotoa matokeo chanya kwa manufaa ya Bara la Afrika ikiwemo kufikiwa kwa Azimio la Dar es Salaam ambalo limekusudia kuhakikisha kila nchi inatimiza lengo la kufikia wananchi wote wasio na nishati ifikapo mwaka 2030, kujumuisha Sekta Binafsi kwa kuvutia mitaji kuwekeza kwenye sekta ya nishati, kutolewa kwa ahadi za ufadhili kutoka Taasisi za Kifedha za Kimataifa kama Benki ya Maendeleo ya Afrika na Benki ya Dunia; pamoja na Mataifa mbalimbali ya Kiafrika kutoa ahadi za mipango ya mageuzi makubwa ya nishati yanayolenga kuimarisha nishati mbadala na jadidifu, kuboreshwa kwa gridi za umeme na kuimarisha upatikanaji wa suluhu ya nishati safi za kupikia;

NA KWA KUWA, Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan ameonesha nia ya dhati ya kuhakikisha kuwa ifikapo 2030 Watanzania wote watakuwa wamefikiwa na miundombinu ya umeme;

NA KWA KUWA, Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan ameonesha nia ya dhati kuhakikisha kuwa ifikapo 2030 asilimia 75 ya Watanzania watakuwa wamepata nishati safi ya kupikia na hatimaye kufikia 2034 Watanzania wote wawe wamepata nishati safi ya kupikia;

NA KWA KUWA, ni wazi kuwa Mkutano wa Nishati wa Afrika kwa mwaka 2025 umefanyika na kukamilika kikamilifu na kwa mafanikio makubwa nchini Tanzania chini ya Rais Mwenyeji Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan;

KWA HIYO BASI, Bunge hili katika Mkutano wake wa Kumi na Nane, Kikao cha Nne, tarehe 31 Januari, 2025, linaazimia kwa dhati na Kauli moja:-

- a) Kumpongeza Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan kwa kuwa Mwenyeji na kufanikisha Mkutano wa Nishati wa Afrika wa Mwaka 2025 kwa weledi na viwango vya Kimataifa;
- b) Kumpongeza Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan kwa kuweka mikakati madhubuti ya kuhakikisha kuwa ifikapo 2030 Watanzania wote watakuwa wamefikwa na miundombinu ya umeme;
- c) Kumpongeza Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan kwa kuweka mikakati madhubuti ya kuhakikisha kuwa ifikapo 2030 asilimia 75 ya Watanzania watakuwa wamepata nishati safi ya kupikia na hatimaye kufikia 2034 Watanzania wote wawe wamepata nishati safi ya kupikia; na
- d) Kumuunga mkono Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan katika dhamira yake ya kuwapatia Watanzania wote nishati ya umeme na nishati safi ya kupikia.

Mheshimiwa Spika, naomba kutoa hoja.

Mhe. Asia Abdulkarimu Halamga, Mb.

VITI MAALUM

31 Januari, 2025